

გზონი პრესასი

გაზეთის ფასი:
წლი-რად 15 მან.
ნახევარი წლით 8 მან.
თვიურად 1 მან. და 50 კ.
(კალკი ნუშარი ათი კაპ.)
წლიური ხელის მოწოდება გაზეთის
ფასი შეუძლიან ნაწილად წაიღონ
გადაიხადონ: ხელის მოწოდების
5 მ. საბითონს შემდეგ კიდევ 5 მ. და
დასაჩინო სმობის პირველად
რედაქცია და კანტორა იმისთვის მს. მისთვის
კანტორა ლაია დისის 9-2 საათის, და საათის 5-8 საათის,
კვირა უკვე დღეების გათვალ.

განსაზღვრის ფასი:
პირველი ვერსიის მისთვის 25 კ.
უკანონო ვერსიის 15 კ.
ქალაქ გარეშე მისთვის
განსაზღვრის ღირს ერთი თბათ
სამსახურის განსაზღვრის ღირს
და თითოეული ანუ უფრო მეტი
განსაზღვრის ღირს დასაფასებელი
2 საათი 5 მ.
3 საათი 5 მ.
4 საათი 5 მ.
5 საათი 5 მ.
6 საათი 5 მ.
7 საათი 5 მ.
8 საათი 5 მ.
9 საათი 5 მ.
10 საათი 5 მ.
11 საათი 5 მ.
12 საათი 5 მ.

ელმბრო „ამპირ“ თიბრი
5 ივნისიდან 1917 წ. ნაწევები იქნება
სამხედრო ქრონიკა
ქალი ხსიათით „პარტიზანისა“ დრამა 6 ნაწ. გლეგებისა, იმპეროვი და ბორი-
სოვლებოვსკი.

ანონსი: 9 ივნისიდან 1917 წ. ნაწევები იქნება საუკუაო სანახაობა
თავისუფლების დღესასწაული მომქმედ ჯარში
ის
ნაგრაუსკის რომანიდან 4 ნაწ. მონაწ. ბ. ი. რუტკოვსკი, ა. ვოლოკოვი და
მოროზოვი.

უკრადლება! ამ დღეებში ხსენება საზაფხულო თეატრის განყოფილება!

ელმბრო „რადიუმ“ თიბრი
8 ივნისიდან 1917 წ. ნაწევები იქნება
სამხედრო ქრონიკა
ენისა
მხატვრული დრამა. 4 ნაწ. პარანტევიჩისა და რასბანოვისა.
კომიკური. ძუნწი პრენსა.

უკრადლება! ამ დღეებში გახსენება თეატრის საზაფხულო განყოფილება!

ხელის მოაწვართა
საყურადღებოთ
გ.წ. „ჩვენი ქვეყნის“ კანტორა სთხოვს ხელის მოაწვართ, რომელთაც
ვინა გაუთავდა ან უთავდება დროზე შემოიტანონ ხედილი ფული
უკიდურეს შემთხვევაში კანტორა იძულებული იქნება შესწავრიტოს გზზე
თების გზახება.

— ქ. ქუთაისი —
ამ დღეებში ქ. ქუთაისში
გამოვა
ორკვირ. წმინდა სამხატვრო
სალიტერატურული
შუბალი
„სირინოზი“
ქონაწილობას მიიღებენ წყნრი დამსწრეებელი და ასაღვანრდა
მოსანამდებარისთბი
მასალები მიიღება შემდეგი მისამართით: ქუთაისი „ჩვენი ქვეყნის“
რედაქცია ქუჩისა „სირინოსისათვის“
რედაქტორები: ლადო მავკარაანი.
ალ. ხარბაშვილი.

სატახტაქლათის ცირკი მმ. ევამიკებისა.
პოსპიტლის ქუჩა საკუთარ სახლში.
პარაკვეს 9 ივნისისთვის 1917 წ.
გამართება გრანდიოზული სასპორტო
ატლეთიური წარმოდგენა, რომელიც შე-
სდება საუკეთესო ცირკის რეპრეტორი-
საგან უკანასკნელი გასტროლები განთქმე-
ული ბელგიელთა დასისა

5 კლიკეტი
დღეს იქიდავებს 3 ვეკლი
I. კავასიურად იქიდავებს განთქმული-
მოკრადევი სრავა ჯაგანძე და თბილისის მოკრადევი შედარეული 2. ფრანგულია იქი-
დავებს მთელი ქვეყნის ჩემპიონი ქალბატონი რამსაივა და პოლონეთის ჩემპიონი
აგოფსკია 3. წითელი პარადისა და ევროპის ჩემპიონი ქალბატონი ჰეტესონი
წარმოდგენის დასაწყისი 8 ნახევარ საათზე. ქიდაობის დასაწყისი 10 საათზე.
ანონსი ამ დღეებში გამართება გრანდიოზული ბენფისი განთქმული ბელგიელთა
დასისა

5 კლიკეტი
დღეს იქიდავებს 3 ვეკლი
I. კავასიურად იქიდავებს განთქმული-
მოკრადევი სრავა ჯაგანძე და თბილისის მოკრადევი შედარეული 2. ფრანგულია იქი-
დავებს მთელი ქვეყნის ჩემპიონი ქალბატონი რამსაივა და პოლონეთის ჩემპიონი
აგოფსკია 3. წითელი პარადისა და ევროპის ჩემპიონი ქალბატონი ჰეტესონი
წარმოდგენის დასაწყისი 8 ნახევარ საათზე. ქიდაობის დასაწყისი 10 საათზე.
ანონსი ამ დღეებში გამართება გრანდიოზული ბენფისი განთქმული ბელგიელთა
დასისა

ღმის:
წილილი:
ა. გ.—კოდნის დემოკრატიკა.
ბ.—ადგილობრივი მმართველობა.
ა. კვდასი.—რამდენიმე დღე გურიაში.
მ. ბუნიკი.—ქართული სოფელი ბავშვები.
ცნობები:
რევოლუციის ამბები. რუსეთი. რუსეთი. უკრაინა. მსოფლიო ომი. ერო-
ვნული კიბება. სრულიად რუსეთის გლეხთა დებ. საბჭოს დადგენილება პოლი-
ტიკურ წესრიგობობის შესახებ. ახალი ამბავი.

სოფლის დემოკრატიკაში.
დიდებულ წუთებს განიცდის თანამედ-
როვე რუსეთი. მელი, დასავლელი
ცხოვრება ძირიან-ფესვიანად შეიცვალა;
მის ნანგრევებზე განახლებული რუსეთი
ცდილობს აავოს სრულიად ახალი წეს-
წყობილება. ეს ასეც უნდა მოხდეს მაგ-
არა ძალა უნებურად იხადება ასეთი კით-
ხვა: მცხოვრებთა უმრავლესობა მზად
არის, რომ ახალწყობილებით გამოწვეულ
სახეუწიფო და საზოგადოებრივ საქმეებს
ლიბერალ გაუქლეს აუ არა? სამწუ-
ხაროდ ჩვენად, არ არის მზად. მომზა-
დება კი საჭიროა. რაც შეიძლება სწრა-
ფად უნდა მოხდეს იგი.
უწინარეს ყოვლისა საჭიროა ცოდნის
დემოკრატიკაში ამ სიტყვის ფართო
მნიშვნელობით. როგორც ვიცით, რუ-
სეთი განახლების მხარე მალანდ დაბლა
სდგას. ამ 50 წლის განმავლობაში იაპო-
ნიამაც კი წინ ვავისწრო, იქ წერა-კით-
ხვის მოკიდნთა რიცხვი 70 პროც. შეტია
რუსეთში კი. თუ არ ვეცდებით, 30 პროც.
ძლივს აღემატება. ამგვარად, მცხოვრებთა
უმრავლესობა უმცარია, ყოველ ცოდ-
ნის მოკლებული. განსაკუთრებით დაბე-
ჩეხებულია ამ მხრე ჩვენი გლეხობა. გე-
ნახლებულმა რუსეთმა კი მას მიანიჭა
როგორც მოქალაქობრივი, ისე პოლი-
ტიკური უფლებები: მან უნდა მიიღოს
მონაწილეობა თავის სამშობლოს წარმა-
ტების საქმეში; ცოდნა კი აკლია, უწი-
რავლესობამ ანბანიც არ იცის. საჭიროა
გამოვიყვანოთ გლეხობა ასეთ უნებურ
მდგომარეობიდან. რაც შეიძლება მალე
უნდა განვახორციელოთ ის დებულება,
რომელიც ერთმანდ მიღებულია ყოველ
პოლიტიკურ პარტიის მიერ: სწავლა სა-
ვალდებულო და უფასო უნდა დაუყოფ-
ნებლად გავავრცელოთ სხვა და სხვა ტი-
პის სკოლები, განსაკუთრებით პირველ
დაწყებითი. არც ერთი სოფელი არ უნ-
და დარჩეს უსკოლოთ. გარდა ამისა სა-
ჭიროა მიბლიოთეკა—სამკითხველოების
გამართლება, საკმაოდ მდიდარი სამეცნი-
ერო და მხატვრული მწერლობის შექმნა,
სადაც შესაძლოა, მუზეუმების და სხვა გან-
მანათლებელ დაწესებულებათა დაარსება,
ერთი სიტყვით, მთელი რიგი ისეთი ზო-
მებისა, ურომლისოდ სალი დემოკრატი-
ული კულტურა შექმნიდეს.

ასეთ კულტურულ საშუალებათა შე-
წყობით ჩვენ მოვამზადებთ მომავალ თა-
ობას, რომელიც ღირსეულად გაუქლდება
ქვეყნის აღორძინებას. დროა, თვი დავე-
ნებთო ცირკიდ ლაბარაკს. დგება ისეთი
წმინ, როცა საჭიროა შეუდგეთ თვით
საქმეს. ამ დიდ საქმეში ყოველი პარტია
უწყებულად შეთანხმებით იმოქმედებს. და
თუ ეს ასე მოხდა, თუ განვახორციე-
ლებთ იმ უმაღლეს მისწრაფებას, რომ
ერთი დამაინჯი კი არ დავგრეს უსწე-
ლელი, მაშინ იმედია, ქართული ხალხი
გასაკებულის ენერგიით შეუდგება კულ-
ტურულ მუშაობას და ვითარცა თანას-
წორუფლებიანი ერთი, ჩადგება სხვა კულ-
ტურისან ერთა კრებულში.

**აღვიწრობრივი მმართვე-
ლობა**
საქართველო დიდაი იტანჯებოდა ად-
გილობრივი მმართველობის უცხო ფორ-

მებით. რევოლუციამდე მომქმედი საბა-
რთველო ორგანოები სრულიად არ იყე-
ნენ მოწოდებულნი ჩვენ ცხოვრების სა-
პარტონით. დამოხილ რევიმის მმართვე-
ლი პირები ატმინისტრაციულ როლში
უმეტეს წილად „პოლიტიკანობდენ“ და
ქართველთა საწინააღმდეგო მოქმედებას
მწეოდენ. ხალხის გასაჭირი, ხალხის თხო-
ვნა. მთში აქტიურ გამოძახის ვერ ღე-
ბულობდა. ყველანი „ფორმალად“ ას-
რულვადენ სახელმწიფო მოვალეობას,
კავკასიის მთავარ მართებელ ფორმირებს
1854 წ. პეტერბურგიდან სწვრდენ: „დაა-
ვალუთ ყოველ დარგის მოხელეთ, რომ
მათ სასტიკი წინააღმდეგობა გაუწვიონ
ადგილობრივი ხალხის „გამოღვივებას“,
ყოველი მათი სურვილი აღმოკენებისთა-
ნევე უნდა ჩაყვდეს, გზები ხილდები გაა-
ყვეთ იმპრობით, თუ კი ამას ჩვენი მი-
ზანი, ინტერესი თხოულობს. ებრძოლეთ
ეროვნულ მისწრაფებათ!“

მკითხველი ზემო მოყვანილ მცირე ამო-
ხაწვრიდანაც ნათლად წარმოიდგენს, რომ
დღემდის საქართველოში ისეთი მთავრო-
ბა იყო, რომელიც მხოლოდ თავის ვერან
ინტერესებისთვის ზრუნავდა და ხალხს
სარგებლობის ნაცვლად ყოველ მხრე
ზარალს აყენებდა. ხალხს შესძულდა მთა-
ვრობის კაცის ხსენება, რადგან ეს უკანა-
სკენელი მას ყველგან ბოროტებას უქმნი-
და.

ხალხი გაურბოდა მთავრობის დაწესე-
ბულებათ, შიშობდა რამე თხოვნის წა-
რდგენას ამიტომ, რომ მმართველობა
დაშინების და შეურაცყოფის მეტს არას
გამოყოლიდა. ეს გარემოება ჩვენ ვავალ-
დებს, რომ მათ ჩაუყრიდეთ ადგილობრივი
მმართველობის კითხვის რეკლამები
დაარღვია ხალხის მწვალებელი წესწყობი-
ლება. მაგრამ უკეთესი აზრება ხალხზე
დამოკიდებული. პოლიტიკურ ცვლილების
შემდგომ ქვეყნის გამგებლობა რეკლამე-
ციონურ ორგანოების ხელში გადავიდა. გა-
ჩნდენ ამ კომიტეტები გუბერნატორების-
სა, შაზრის უფროსებისა და მოქალაქეების
მაგივრად რევოლუციამ „კომისარები“
მოგვივლინა. პოლიკია მილიციამ შესე-
ვალა. ყველგან რევოლუციონური ორგანო-
ები მოქმედებენ, მაგრამ, როგორც ვე-
დავთ, მდგომარეობა მაინც მწვავედა და
არაუღებელი.

რამ ამის მთავარი მიზეზი?
ოფიციალი წრეების თქმით ის, რომ
ჯერ ადგილობრივი მმართველობათა ორ-
განახატია არ მოხდარა. თქმა არ უნდა,
რომ ადგილობრივი მმართველობის კრიზისი
უარგანინატობაო უწყობს ხელს, მაგრამ
აქ სხვა გარემოებაც არის მხედველობაში
მისილები დაანკარს-გასაწიფი. **ხალხისთ-
ვის საჭიროა მის ცხოვრებასთან შეფე-
რებული მმართველობა** უმისოთ ვერც
ერთი მართველობა მასში გავლენის და
უფლებას ვერ მოიპოვებს.

ქართველებს თავის დადრვეულ ცხოვ-
რებისთვის გვიკრია ისეთი მმართველობა
რომელიც ყოველ მხრე ჩვენს ცხოვრ-
ებასთან იქნება დაკავშირებული და გადა-
ვლებილი ფრანვი მოაზროვნე ვოლტერე-
ამბობდა: „მთავრობა მარტო ხალხის
დასაშინებლად კი არ უნდა იყოს, არა-
მედ მის ნამდვილ მოქირანბულეთა“.

ახალმა დრომ რუსეთს „ხალხის მო-
ქირანბულე“ მთავრობა უნდა მისცეს. ეს
მთავრობა ყველგან მდგომარეობასთან და
ხალხის ეროვნულ ინტერესებთან უნდა
იქნეს შეთანხმებული. ადგილობრივი თვით
მართველობა ჩვენ ხალხს მფარველობას
უნდა უწევდეს. იგი ხალხის ტკივილებს,
საჭიროებათ ისე უნდა გარბობდეს და
მფარველობდეს, როგორც ამას განიცდის
და მოათხოვს თვითონ ხალხი.

ადგილობრივი მმართველობა ჩვენთვის
უნდა იყოს წმინდა **ეროვნული ქართუ-
ლი** მხოლოდ ასეთ მმართველობას შეუ-
ძლია საჭირო წესრიგის დამყარება, ნდობ-
ის შენება და ხალხზე გავლენა. სანამ
ასეთი მმართველობა არ გვექნება, მინამ
ვერ მოვსაზრობთ იმ მხენე მოკლებებს, რომ-
ელთაც უწოდებდა „თვით გასამართლე-
ბა“ „თვითინგობა“, საკუთარ განჩენით
სიკვდილით დასჯა და უსამართლო დაქე-
რა“. რადგან დრ. მთავრობა ამ ხანად
ადგილობრივი მმართველობის ორგანიზა-
ციის მოწოდებულ ლაბარაკებს, აუცილე-
ბლად საჭიროა ყველა ეს ნათლად წარ-
მოიდგინოს, რათა საქმე ჯეროვნად მო-
წესრიგოს.

ირ—ლი.

ქართული პრესა.

გ.წ. „საქართველო“ განმარტავს კით-
ხვას, თუ რამდენად მოსალოდნელია
საქართველოს ავტონომიის განხორციე-
ლება. გზებით სწვრს:

საქართველოს სამივე მთავარმა პო-
ლიტიკურმა მიმართულებამ, სოციალი-
დემოკრატიულმა, სოციალისტ-ფედერა-
ტიულმა და ეროვნულ-დემოკრატიულმა
ფაქტორებმა მიიღო კიდევ ერთგვარი
თვითმართველობის პრინციპი, გან-
სხვავება მათ შორის მხოლოდ თვით-
მართველობის კომპეტენციისა და სა-
ზღვრების საკითხშია. მეტის მეტად
შეგვიყვალ თვითმართველობის სოციალი-
დემოკრატიული ითხოვნე, მეტის-მეტად
ვიწრო საზღვრებს სოციალისტ-ფედერა-
ლისტები: ეროვნული დემოკრატია
ორივე სოციალისტურ პარტიანე შორს
მიდის. როგორც საქართველოს ავტო-
ნომიის უფლებებს, ისე ტერიტორიული
ფარგლების საკითხში. მაგრამ ეს სა-
კითხები უფრო ძალთა განწყობილე-
ბის საკითხებია, ვიდრე პრინციპებისა
და ადვილად შეიძლება ქართულ პო-
ლიტიკურ პარტიებს შორის შეთან-
ხმება მოხდეს, თუ ძალთა განწყობი-
ლება ჩვენი სამშობლოს სასარგებლოდ
შეიცვლება.

რა გზით უნდა მოხდეს საქართვე-
ლოს ავტონომიის თუ თვითმართვე-
ლობის განხორციელება? ქართულ პო-
ლიტიკურ პარტიებს შორის არც ამ
საკითხის გადაჭრაში არსებობს გარდ-
უვალეი წინააღმდეგობა. სამივე მთავა-
რი მიმართულება აღიარებს, თუ დღეს
საქართველოს არ ძალუძს დამოუკი-
დებლად თავისი ეროვნული უფლებების
განხორციელება, რომ ქართველი ერთ
რუსეთის მომავალ დამფუძნებელ კრე-
ბში უნდა წარსდგეს თავისი სურვი-
ლებითა და მოთხოვნილებებით. საკი-
თხი ეტლი იმაშია, დამამყოფილებს
თუ არა დამფუძნებელი კრება ქარ-
თველი ხალხის ეროვნულ-პოლიტიკურ
იდეალებს?

ხელონდელი დღე გამოურყვევილია
და ძველი წინასწარმეტყველობა. მგე-
რამ დღევანდელი ფაქტებისა და მოვ-
ლენების მიხედვით შეიძლება დაახლო-
ვებით მაინც წარმოვიდგინოთ, რომ
როგორი ძალა განწყობილება დამყარ-
დება რუსეთის მომავალ დამფუძნებელ
კრებაში. თითქმის უუკველია, თუ ჩა-
გრულ ერთა წარმომადგენლების და-
დი უმრავლესობა პოლიტიკური დე-
ცენტრალიზაციის იდეას მიეხსრობა

*) იბ. arch. перен. монархов и правле-
ния вавилоня.

